

Mediation is nog altijd veelbelovend

Door Lex van Almelo

Het gebruik van mediation staat bij de overheid nog in de kinderschoenen. En wie de bij mediation gemaakte afspraken wil afdwingen, kan stuiten op de geheimhoudingsplicht van de mediator. Dat blijkt uit drie boeken over mediation.

Mediation wordt nu ook van overheidswege gepropageerd. Rechters kunnen strijdende partijen doorverwijzen naar de mediator. In de bundel *Mediation in de leefomgeving* wordt melding gemaakt van een 'explosieve groei'. Cijfers om die groei onderbouwen ontbreken echter. Dat past wel een beetje bij het propagandistische karakter van dit boekje. Juriste Marie Sophie van der Muijden noemt in haar proefschrift *Mediation en de vaststellingsovereenkomst* wel cijfers. Tussen 1998 en

2005 is het aantal officieel geregistreerde mediations gestegen van 329 naar 5172. In 2004 werden er echter nog bijna 7000 mediations gemeld. 'De groei is in de eerste jaren redelijk explosief gestegen maar laat in 2005 een dalende lijn zien', schrijft Van der Muijden, die in haar nogal technische proefschrift de juridische schaduwkanten van mediation belicht.

Een van de schaduwkanten is dat de vaststellingsovereenkomst, waarin een geslaagde mediation uitmondt, niet dezelfde rechtskracht heeft als een vonnis van de rechter. Als de ene partij weigert die overeenkomst na te komen, moet de andere alsnog naar de rechter. Het heeft dan weinig zin om de mediator op te roepen als getuige, omdat mediations vertrouwelijk zijn en de mediator een geheimhoudingsplicht heeft. Van der Muijden stelt een aantal wetswijzigingen voor om deze problemen het hoofd te bieden.

Mediation in de leefomgeving is ondanks de hierboven gemaakte kanttekening een allerlaagst boekje. De cijfers komen uit een gedateerd on-

derzoek, dat is afgedrukt in het tweede deel van dit bijna honderd pagina's tellende werkje. Dat onderzoek bestaat voornamelijk uit een enquête onder 468 medewerkers uit 44 Nederlandse gemeenten. Vinden zij mediation wenselijk in conflicten over de botsing tussen verstedelijking en milieu, ofwel rood en groen? Ongeveer de helft van de respondenten zegt ja en het aantal jazeggers neemt toe naarmate het overleg over rood-groen-conflicten escaleert.

Maar in de praktijk blijft de publieke sector ver achter als het op toepassing aankomt. Voorzitter Lidy F. Wiggers-Rust van de Stichting Mediation in Milieu en Ruimtelijke Ordening spreekt in het voorwoord van deze uitgave de hoop uit dat de beschrijving van praktijkgevallen in het eerste deel van de bundel de overheid zal inspireren. Het zou mij niets verbazen als haar wens uitkomt. De praktijkgevallen laten zien dat de overheid het ook bij ingewikkelde conflicten met meerdere partijen eens kan worden met de burger. Zo manken omwonenden na een geslaagde

mediation geen bezwaar tegen de revisievergunning voor een bedrijf dat zij graag willen intomen. De gevallen zijn beknopt beschreven volgens een vaste indeling, waarin ook plaats is ingeruimd voor de leerpunten en nadelen van mediation. Zo blijkt het moeilijk om veel partijen op hetzelfde moment rond de tafel te krijgen, kost mediation bij complexe zaken met meerdere partijen veel tijd en druist de vertrouwelijkheid van mediation in tegen de openbaarheid van bestuur.

Marie Sophie van Muijden:
Mediation en de vaststellingsovereenkomst.

Sdu Uitgevers, Den Haag 2007
ISBN 978 90 12 12029 6. Prijs € 40.

Lidy F. Wiggers-Rust e.a.:
Mediation in de leefomgeving.
Boom Juridische Uitgevers, Den Haag 2007.
ISBN 978 90 5454 807 2. Prijs € 21.

Manon Schonewille e.a.:
Toolkit mediation advocacy.
Boom Juridische Uitgevers, Den Haag 2007.
ISBN 978 90 5454 883 6. Prijs € 49,50.

De nadelen van vertrouwelijkheid en soms moeilijk afdwingbare vaststellingsovereenkomsten worden ook signaleerd in de *Toolkit Mediation Advocacy* van Manon Schonewille. Deze directeur van ACBMediation, het centrum voor conflictbemiddeling van VNO-NCW, heeft een imposante gids geschreven voor advocaten die in aanraking komen met mediation. De bedoeling van dit handboek en naslagwerk is dat de advocaat zijn cliënt op de beste manier bijstaat. Het